

УДК 330.341.1

Л. Мельник, Л. Драпала

(Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя)

ПЕРЕШКОДИ ТА НАПРЯМИ УДОСКОНАЛЕННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ БУДІВЕЛЬНОГО КОМПЛЕКСУ

Проблема активізації інноваційної діяльності підприємств є ключовою з погляду забезпечення як позитивної динаміки розвитку національної економіки, так і її технологічної модернізації. Особливо важливим є вирішення цієї проблеми для галузей, що формують мультиплікаційний ефект національного масштабу, у т.ч. для будівництва. Натомість на даний час у будівництві спостерігається один із найнижчих рівнів інноваційної активності серед галузей національного господарства. Ситуація загострюється циклічним спадом будівельного виробництва, що триває внаслідок фінансово-економічної кризи 2008-2009 років. Тому існує нагальна необхідність термінових системних заходів як з боку держави, так і з боку господарюючих суб'єктів будівельної галузі, спрямованих на всебічний розвиток інноваційного потенціалу будівельних підприємств, стимулювання їх інноваційно-інвестиційної діяльності і забезпечення науково-технічної підтримки прискорення інноваційного процесу в даній галузі. У свою чергу, такі заходи потребують теоретичного обґрунтування і науково-практичної підтримки з боку економічної і управлінської науки, вирішення питань методологічного і методичного забезпечення розроблень інноваційних стратегій, інноваційної політики, систем стратегічного управління інноваційно-інвестиційною діяльністю тощо.

На сьогоднішній день темпи інноваційного розвитку підприємств будівельного комплексу України є дуже повільними і причинами цього виступають:

- слабкий розвиток інноваційно-інвестиційної інфраструктури;
- низький рівень інноваційної свідомості персоналу підприємств будівельного комплексу;
- обмеженість, малодоступність інформації щодо досвіду здійснення інноваційних проектів, вітчизняних та зарубіжних наукових розробок;
- слабкий рівень розвитку дослідницької бази на будівельному виробництві;
- висока вартість нововведень та невизначеність строків інноваційного процесу;
- високий економічний ризик;
- неврегульованість правової бази;
- стримання інноваційних проектів адміністративними перешкодами та нормативами;
- низька якість будівельних матеріалів;
- неспівпадання інновацій із сформованою роками парадигмою містобудівного середовища.

Більшість будівельних підприємств є малими або середніми і слабо диверсифікованими (зорієтованими переважно на підрядну діяльність). Тому їх інноваційна політика має бути пов'язана в першу чергу з процесом модернізації інфраструктури. Це означає, що все більша і більша кількість будівельних проектів являтимуть собою не нове будівництво, а модернізацію, реконструкцію, технічне переозброєння, розширення існуючих об'єктів. Наслідком буде поглиблення індивідуалізації проектних рішень і зміна структури будівельно-монтажних робіт, а саме, зростання питомої ваги доданої вартості в структурі вартості будівельно-монтажних робіт.